

OBSAH

Návod ke studiu	5
---------------------------	---

Lekce první

Základní pojmy — veličiny — jednotky	11
Napětí — proud — odpor — Ohmův zákon	13
Spád napětí — úbytek napětí a výkonu	21
Spojení odporů za sebou	21
Kreslení značek a schémat zapojení	24
Zapojení odporů vedle sebe	25
Mechanický výkon a mechanická práce	31
Pojem účinnosti	33
Přeměna elektrické práce v teplo	34
Kontrolní otázky	36

Lekce druhá

Magnetické účinky elektrického proudu	38
Napětí a proud indukované v magnetickém poli pohybem vodičů	43
Výroba střídavého proudu	45
Střídavé generátory	46
Praktické provedení generátorů	49
Vliv počtu pólů	50
Stejnsměrný proud	52
Stejnsměrné generátory — dynamo	52
Spojení stejnsměrných generátorů	54
Stejnsměrné generátory s vlastním buzením	55
Napětí indukované změnou magnetického toku v nehybných cívkách	56
Transformace střídavého proudu	57
Autotransfómátor	60
Kontrolní otázky	61

Lekce třetí

Střídavé proudy a napětí	63
Základy geometrie a goniometrie	63
Okamžitá a efektivní hodnota střídavých proudů a napětí	67
Fázový posun — vektorové diagramy	69
Činný a jalový výkon střídavého proudu	73
Zdánlivý výkon střídavého proudu	78
Význam účinníku v energetických zařízeních	80
Způsoby zlepšení účinníku	82
Kontrolní otázky	83

Lekce čtvrtá

Kondenzátor	85
Jak se chová kondenzátor připojený k střídavém napětí	86
Kompensace účinníku	88

Kapacitní odpor	89
Ludolfovo číslo π	92
Indukční odpor	94
Zdánlivý odpor	97
Elektrický obvod	99
Zkrat	100
Trojfázová soustava	100
Výkon trojfázového proudu	108
Ostatní veličiny a vlastnosti trojfázového proudu	109
Kontrolní otázky	109

Lekce pátá

Napětí používaná v elektrickém rozvodu	111
Obsluha elektrického zařízení	112
Práce na elektrickém zařízení	113
Práce v blízkosti napětí	115
Řízení práce	116
Bezpečnost elektrických zařízení před úrazem	116
Účinek elektrického proudu na lidský organismus	117
Odpor lidského těla	118
První pomoc při úrazu elektrickým proudem	119
První pomoc při úrazech vysokým napětím	122
Ochrana před nebezpečným dotykem	123
Kontrolní otázky	136

Lekce šestá

Elektrické zařízení a nebezpečí požáru	138
Přechodové odpory	140
Omezení maximálního proudu	141
Pojistky	142
Jističe	150
Jiskření	154
Kontrolní otázky	156

Lekce sedmá

Kryty elektrických přístrojů	158
Měření	162
Kontrolní otázky	186

Lekce osmá

Vodiče	188
Holé vodiče a jejich použití	190
Vodiče pro vinutí	193
Izolované vodiče	193
Chráněné vodiče	200
Kabely	202
Šňůry	208
Elektrický rozvod - veřejné rozvodné sítě	211
Závodní elektrárny	213
Kontrolní otázky	214

Lekce devátá

Elektrické motory	216
Princip elektrických motorů	216
Stejnoseměrné motory	217
Synchronní motory	221
Indukční (asynchronní) motory	223
Volba elektrického motoru	230
Chlazení elektrických motorů	234
Účinnost motorů	234
Štítek	234
Kontrolní otázky	235

Lekce desátá

Usměrňování střídavého proudu	236
Motorgenerátor	236
Ward-Leonardovo soustrojí	237
Jednokotvový rotační usměrňovač (měnič)	238
Mechanické (kontaktní) usměrňovače	239
Polovodičové (stykové) usměrňovače	239
Usměrňovací výbojka	241
Rtuťové usměrňovače	242
Elektrické teplo	245
Elektrotepelné spotřebiče pro domácnost	247
Průmyslové tepelné spotřebiče	249
Elektrické svařování kovů	252
Elektrické světlo	255
Elektrické světelné zdroje	258
Svítilna	260
Kontrolní otázky	253

Lekce jedenáctá

Ovládání a řízení elektrických zařízení	265
Ruční spínače	267
Relé	269
Stykače	271
Ovládací přístroje vysokého napětí	273
Rozváděče	274
Rozvodny vysokého napětí	279
Akumulátory	280
Kontrolní otázky	282

Lekce dvanáctá

Statická elektřina	284
Bouře a blesk	286
Hromosvodní ochrana	286
Elektrotechnické kreslení	291
Ukončení prací	294
Předání a převzetí elektrického zařízení	295
Prozatímní elektrická zařízení	295
Krátkodobé prozatímní zařízení	296

Obsluha a údržba elektrických spotřebičů	297
Praktické tabulky	299
Kontrolní otázky	306